

Tizedik fejezet

Fürdőhelyeken – és úgy látszik, hogy Európában mindenhol – a szállodatulajdonosok és főpincérek, amikor a vendégeknek szállást adnak, nem annyira az ő igényeiket veszik tekintetbe, mint inkább a saját maguk érdekét. S meg kell jegyezni, hogy a számításaikban ritkán tévednek. De a bábuskának olyan pompásan berendezett lakosztályt adtak, hogy szinte túllőttek a célon; négy remekül berendezett szobából, fürdőből és a szobalány számára cseléd-szobából állt. Tény, hogy ebben a lakásban vagy egy héttel ezelőtt valami nagyhercegnő lakott, amit természetesen mindjárt tudtukra adtak az új vendégeknek, hogy annál értékesebbnek látsszon a lakosztály.

A bábuskát végighordták az összes szobán, s ő szigorúan, figyelmesen megnézte azokat. A főpincér, egy éltes, kopasz fejű ember, tiszteletteljesen kísérte őt ezen az első szemleúton.

Nem tudom, kinek nézték a bábuskát, de úgy látszik, nagyon előkelő és főképpen nagyon gazdag személyiségnek. A vendégkönyvbe mindjárt be is írták, hogy: *Madame la générale, princesse Tarassevitcheva*, jöllehet a bábuska sohasem volt hercegnő. A feltételezésre bizonyosan a saját cselédség, a külön vasúti kupé, a szükségtelen málhák, bőröndök és ládák éktelen sokasága adhatott okot. A karosszék, a bábuska éles, parancsoló hangja, excentrikus kérdései, amelyeket a legfesztelenebb és semmi ellenvetést nem tűrő hangon tett föl, egyszerűen a bábuska egész megjelenése, az ő egyenessége még jobban erősítette az iránta való tiszteletet.

A szemle közben a bábuska megállította a karosszék-hordozókat, rámutatott valamely bútordarabra és egész váratlan kérdéseket intézett a hajlongó, de már ijedező főpincérhez. A bábuska francia nyelven tette föl kérdéseit, de franciául is olyan törve beszélt, hogy én általában kénytelen voltam azt lefordítani. A főpincér feleleteivel legnagyobbbrészt nem volt megelégedve. Mert hiszen nem is tárgyilagosságok voltak azok a kérdések, hanem Isten tudja, milyenek. Például megállította a karosszékot egy mitológiai témájú kép előtt, amely elég gyöngye másolata volt valami híres eredetinek.

– Kinek az arcképe ez?

Mire a főpincér azt felelte, hogy valószínűleg valami grófnéé.

– Hogy van az, hogy még ezt sem tudod? Itt laksz és nem tudod! Minek van itt ez a kép? Miért kancsal a szem?

Mindezekre a kérdésekre a főpincér nem tudott kielégítő feleleteket adni és egészen zavarba jött.

– No, ez is nagy számár ám! – mondta ki rá az ítéletet oroszul a bábuska.

Azután tovább vitték. Ugyanaz az eset ismétlődött egy szoborral, amelyet a bábuska egy ideig nézegetett, aztán kivitetett, nem tudni, hogy miért. Azután arról faggatta a főpincért, hogy mibe kerültek a hálószoba szőnyegek, s hol szövik azokat. A főpincér azt felelte, hogy majd megkérdezi.

– No, számár vagy! – duruzsolt a bábuska és az ágyat kezdte vizsgálni.

– Ejha, beh szép baldachin! Húzzátok csak szét.

A baldachin szárnyait félrehúzták.

– Jobban, még jobban. Most vegyétek le a párnákat, a lepedőt, emeljétek ki a derékaljat.

Mindent szétszedtek. A bábuska alaposan megnézett mindent.

– Jó, hogy nincs poloskájuk. Mind dobjátok félre, s rakjátok föl az én ágyneműimet és párnáimat. Csakhogy ez mind igen díszes. Minek nekem vénasszonynak ilyen szállás! Meg fogom itt magam unni. Alekszej Ivanovics, majd látogass meg minél gyakrabban, amikor a gyerekekkel nem vagy elfoglalva.

– Tegnap óta már nem vagyok a tábornok szolgálatában – feleltem –, a saját költségemre lakom itt a fogadóban.

– Hogyhogy, miért?

– A napokban egy tekintélyes német báró érkezett ide a feleségével Berlinből. Én tegnap a sétatéren megszólítottam őket németül, mégpedig berlini kiejtéssel.

– Hát aztán?

– Ő ezt szemtelenkedésnek vette, s bepanaszolt a tábornoknál, a tábornok pedig tegnap elbocsátott.

– Hát leszidta a bárót vagy mi? Különben, ha leszidta volna, az se lenne valami nagy baj.

– Oh nem. Ellenkezőleg. A báró sértett meg engem, rám emelte a pálcáját.

– Hát te pipogya – fordult a bábuska a tábornokhoz –, így bánasz a házitanítóddal? Még el is kergetted? Oh, tökfilkók, úgy látom, mind tökfilkók vagytok.

– Legyen nyugodt, kedves néném – felelt a tábornok bizonyos felsőbbrendűséggel és bizalmassággal –, tudom én, hogy mit teszek. Különben pedig Alekszej Ivanovics nem egészen pontosan adta elő a dolgot.

– És te ezt eltűrted? – fordult hozzám a bábuska.

– Párhajra akartam hívni a bárót – feleltem én lehetőleg szerényen és nyugodtan –, de a tábornok úr ezt ellenezte.